

Special: Hoe kunnen regels bijdragen aan waarde-volle zorg?

De landelijke beweging Radicale vernieuwing verpleeg(huis)zorg is nu ruim anderhalf jaar actief en heeft vele zorgorganisaties aan zich weten te binden. Doel van de beweging is de zorg te verbeteren door deze zoveel mogelijk te organiseren rondom de relatie van degene die zorg nodig heeft, diens naasten en de zorgverlener. Regels, protocollen, structuren zouden ten dienste moeten staan van de zorg en niet *leidend* zijn, zoals nu nog vaak het geval is.

Omdat veel zorgorganisaties deze beweging van regels naar relaties aan het maken zijn presenteert de beweging Radicale vernieuwing verpleeg(huis)zorg daarover een themanummer. In deze special, getiteld 'Hoe kunnen regels *bijdragen* aan waarde-volle zorg?', vertellen zorgorganisaties hoe zij regels, protocollen en structuren toetsen op hun waarde. En waar mogelijk en relevant inzetten, bijstellen of schrappen. Vaak blijkt het om zelf opgelegde regels te gaan. Projectleiders en bestuurders stellen in dit themanummer dat tot wel 70 procent van de regels en protocollen zelf opgelegd is.

Nodig?

In tegenstelling tot de heersende opinie dat regels goede zorg en aandacht in de weg staan, blijken zorgorganisaties die deelnemen aan de radicale vernieuwingsbeweging een genuanceerder praktijkbeeld te hebben. "Regels komen voort uit goede intenties", zegt Eva van Zelm, projectleider Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg bij zorgorganisatie Topaz, in de special. "Het gaat er dan ook niet zozeer om zoveel mogelijk regels te schrappen, maar om er op een goede manier mee om te gaan. Bij Topaz hebben we dus geen schrapsessies gehouden. Door te onderzoeken wat de bewoner nodig heeft en *dóór* te vragen, blijkt vanzelf of regels ondersteunend zijn of in de weg zitten."

Regels snoeien

Andere organisaties die aan het woord komen geven aan flink in regels en protocollen die als belemmerend worden ervaren, te hebben gesnoeid. Zo ging Zorgorganisatie Viattence van ruim vijfhonderd protocollen naar 186 afspraken. Ook hebben zorgorganisaties een zogeheten stopknop in het leven geroepen om bepaalde regels ter discussie te stellen. Zonder onnodige ballast, kunnen naasten en medewerkers beter bijdragen aan waarde-volle zorg.

Maar, "van regels naar relaties is iets anders dan geen regels, maar relaties." Zo is te lezen in de special. "Zonder regels kunnen we niet in de zorg, zo blijkt uit de praktijk. Regels of kaders zonder omhaal afschaffen is dus nutteloos. Beter is het nieuwe afspraken te maken die van waarde zijn, die iedereen begrijpt en iedereen kan naleven."

Leren en vertrouwen

In de special is behalve voor tips en praktijkvoorbeelden van zorgorganisaties ook ruimte voor onderzoekers van de Erasmus School of Health Policy & Management. Zij komen in het onderzoek '[Van regelreflex naar spiegelreflex](#)' tot de conclusie dat het terugdringen van regels vaak weer leidt tot nieuwe regels. Zij pleiten voor een andere manier van omgaan met regels. Uiteindelijk gaat het er volgens de onderzoekers om dat interne en externe partijen weer met elkaar in gesprek gaan en er wederzijds leren en vertrouwen kan ontstaan.

Het ministerie van VWS, partner in de radicale vernieuwingsbeweging, is ook naast deze beweging actief als het om (ont)regelen van de zorg gaat. Zo is te lezen in een artikel in de special over een aanpak om administratieve lasten terug te dringen. Ook hier komt het inzicht dat het niet alleen om regels gaat, maar ook om de cultuur binnen een organisatie naar voren.

Special downloaden

Blader de publicatie hieronder meteen door, of download hem:

- [digitale versie](#)
- [printversie](#) (met de links naar online)
- [printversie](#) (zwart wit)